

Abstrakt

Tato studie zkoumala vztah mezi sebekontrolou a delikvencí mladistvých se zaměřením na rozdíly mezi offline a online delikvencí. Ke studii byla využita data ze 4. vlny International Self-Report Delinquency Study (ISRD-4), přičemž vzorek byl tvořen 2115 českými adolescenty ve věku 12 až 21 let. Sběr dat probíhal na jaře 2023 v Praze a Plzni, a to v 8. a 9. třídách základních škol, ekvivalentních ročnících víceletých gymnázií a v prvních dvou ročnících středních škol. Faktoriální ANOVA odhalila, úroveň sebekontroly se významně liší v závislosti na typu školy. Vliv pohlaví nebyl statisticky významný. Korelační analýza ukázala, že nižší sebekontrola je spojena s vyšší mírou delikvence, přičemž tato souvislost byla signifikantně významnější u chlapců. Logistická regrese dále prokázala, že sebekontrola a pohlaví významně ovlivňují pravděpodobnost zapojení se jak do tradiční, tak do kybernetické delikvence, přičemž u chlapců byly pozorovány vyšší sklony k delikventnímu chování, a to zejména v online prostředí. Tyto výsledky naznačují, že posílení sebekontroly je pro snížení delikvence klíčové, a zároveň že sebekontrola má větší vliv na offline než na online delikvenci. Je tedy zapotřebí dalšího výzkumu, který by identifikoval prediktory specifické pro kyberkriminalitu a umožnil tak vývoj specifických přístupů k řešení offline a online delikvence. Celkově studie zdůrazňuje význam cílených intervencí, které zohledňují vzdělávací prostředí, rozdíly mezi pohlavími a unikátní charakteristiky různých forem delikvence.

Klíčová slova: delikvence; kyberkriminalita; sebekontrola; adolescenti; ISRD-4